

Kunstschilder-Beeldhouwer Karel DE KESEL werd geboren te Zomergem (O.Vl) op 11.08.1849 en overleed te Erlangen op 20.11.1922. Zijn ouders heetten Petrus DE KESEL en Joanna-Maria BLOMME. Vader DE KESEL was wever.

DE KESEL deed zijn artistieke studies aan de Gentse Academie bij Theodoor-Joseph CANNEEL (1817-1892) en Louis-Pierre VAN BIESBROECK (1839-1919).

Later studeerde hij aan de Ecole des Beaux-Arts te Parijs en bij de beeldhouwer DRAKE te Berlijn. Hij verbleef ook te Rome en Capri, te Londen en Amsterdam na zijn studiejaren.

In 1872 won hij een tweede Prijs van Rome voor Beeldhouwkunst. Aan de wedstrijd hadden ook J. CUYPERS, L. DUPUIS & Th. VINCOTTE deelgenomen. CUYPERS was laureaat.

In 1875-1876 beeldhouwde hij sculpturen ter verfraaiing van de Gentse Vismarkt : beelden die Neptunus, de Schelde en de Leie voorstelden. Daarmee vestigde hij zijn roem.

DE KESEL maakte ook onderwerpen voor gevelsculpturen ter verfraaiing van het Gentse Justitiepaleis - ontwerpen die niet uitgevoerd werden.

In 1877 eindigde DE KESEL opnieuw tweede in de Prijs van Rome, nu na J. DILLENS.

* * *

Een belangrijke periode in het leven van DE KESEL was zijn "Oostendse tijd", tijdens dewelke hij een geweldige artistieke activiteit ontplooipte. Van zijn creaties te Oostende bleef door oorlogsomstandigheden en afbraakwoede niet veel meer bewaard. Het meeste bleef echter bewaard via foto's en prentkaarten, o.m. in het bezit van het Iconografisch Archief der Stad Oostende.

DE KESEL kwam omstreeks 1900-1901 te Oostende wonen. Hij nam zijn intrek in een huis aan de Fregatstraat. Spoedig kreeg hij vanwege de stadsingenieur-architect A. VERRAERT tal van opdrachten voor beeldhouwwerk, bestemd voor openbare gebouwen, toegespeeld. Daarnaast bleef DE KESEL één gevraagd portretschilder en als lid van de lokale Cercle Artistique droeg hij bij tot het Oostends cultuurleven.

De gegevens die we van DE KESELS Oostendse periode terugvonden, hebben we hieronder chronologisch gerangschikt.

1901 DE KESEL schildert het portret van Senator Emile-Louis COPPIETERS. Het schilderij (olieverf op doek) is gedateerd Oostende 1901. (Gent, M.S.K.).

1901-1902 Het gedeelte van het Oostends stadhuis in de Kerkstraat wordt verbouwd naar de plannen van stadsarchitect RAOUX. Voor de timpanen van de vensters in de Schepenzaal vervaardigt DE KESEL drie gepolychromeerde gipsen basreliëfs : een allegorische figuur Oostende, een Mercurius en een Visser. De Visser overleefde de brand in het Stadhuis in 1940 en is nu tentoongesteld in het Heemmuseum De Plate.

1902 Deelname aan een kunsttentoonstelling te Oostende met de portretten van het echtpaar A.V.I. (Alphonse VAN ISEGHEM ?) Hij beitelt in steen een kalfskop, een ossekop en een varkenskop. Ze dienden ter decoratie van het torentje van de in 1902-1903 gebouwde overdekte Vleesmarkt te Oostende. De

Vleesmarkt, destijds gelegen waar nu het Mijneplein is, verdween in de vroege vijftiger jaren.

- 1903 In het Maria-Hendrikapark wordt voor DE KESEL een atelier gebouwd om er de bronzen beelden voor de Graaf de Smet de Naeyerbruggen te maken. Voor deze prestigieuze constructie, die het nu verdwenen afleidingskanaal en de spoorweg overbrugt, tekende de Franse architect Alban CHAMBON de plannen. Zoals in zijn meeste projecten voorzag hij ruim gelegenheid voor sculpturale versiering, in casu bronzen naakten boven op de brugpylonen en reliëfs tegen de wanden van die pylonen. Alle ontwerpen werden verdeeld tussen beeldhouwers Jules LAGAE, Julien DILLENS en Charles DE KESEL. DE KESEL voerde zeker de basreliëfs "Scheepstimmerman" en "Roerganger" uit, en vier van de acht beelden op de pylonen, o.a. allegorie op het water en de stoom als drijfkracht. Deze laatste twee werden pas in juli 1907 op hun plaats gebracht, al werd de brug in 1905 in gebruik genomen. Deze bronzen beelden werden tijdens de Eerste Wereldoorlog door de Duitse Bezetter in beslag genomen om hersmolten te worden in dienst van de oorlogsindustrie. Op een foto, door Henri PERMEKE gemaakt in het voormalig Museum LIEBAERT te Oostende, zien we de gipsen maquettes van de genoemde beelden van DE KESEL. Stadsingenieur VERRAERT kreeg van DE KESEL twee bronzen ten geschenke, die reducties waren van de "De Scheepstimmerman" en "Roerganger" (eertijds verz. P. VERRAERT, Oostende). Een terra-cotta voorstudie van "De Roerganger" is te zien in De Plate.
- 1904 De stad Oostende bestelt het geschilderd portret van Graaf DE SMET DE NAEYER bij DE KESEL. Dit schilderij verdween in de brand van het Stadhuis, mei 1940.
- 1905 DE KESEL vervaardigt een blauwstenen basreliëf, twee zeemonsters voorstellend. Het reliëf dat als fonteinsculptuur fungeerde, werd aangebracht onder de loggia van het politiebureau van de Hazegrasswijk, in 1905 gebouwd naar de plannen van stadsarchitect G. VAN DAMME. Na de afbraak van dit gebouw in de vijftiger jaren, werd het basreliëf verwerkt in een soort kapelletje in de Schietbaanstraat.
- 1908 Medestichter van de Cercle Artistique d'Oostende op 5 november in het atelier van kunstschilder Jan DE CLERCK. Andere medestichters waren onder andere : E.A. GERBOSCH, M. DE PAPE, L. ROYON, J. DE BROCK, L. BOEL, O. CORNU, E. SPILLAERT, M. DESFORGES, O. DE CLERCK, M. en O. VAN CUYCK. Deze kring organiseerde in de vooroorlogse jaren tal van kunstsalons en voordrachtavonden.
- 1909 Deelname aan het Salon van de Cercle Artistique met volgende werken : Le Christ sur la croix, Chienne de berger à poil long, Charpentier de navir, Le Pilote, Buste en Etude.

In 1909 verhuist DE KESEL naar Blankenberge alwaar hij zijn activiteiten verder zette.

Noteren we ook dat hij ontwerpen maakte voor zgn. "Potterie Flamande" (een tip voor verzamelaars !).

Zijn verdere carrière valt ons inziens buiten het bestek van dit artikel.

Lit. : N. HOSTYN, C.L. DE KESEL, in Biekorf, 81, 1981, p. 50-52.

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - CXXIII - CAMIEL GESELLE

Oostende, 09.11.1911 - 24.11.1985.

Geboren en getogen als kind van de Oostendse Visserskaai koos Camiel voor een aan dit milieu vreemd, doch kunstzinnig ambacht: lijstenmaker. Toen dit vak ambachtelijk niet meer lonend bleek werd hij - in gemeentelijk verband - schilder in "zijn Bredene".

Tijdens zijn vrije tijd zette hij zich, gedurende vele jaren, sociaal in ten voordele van het toen bestaande Gemeentelijk Onderwijs te Bredene en de intussen verdwenen toneelkring "Dageraad" aldaar, waar hij decorbouwer, regisseur en voorzitter was.

Daarnaast vond hij samen met zijn echtgenote ook nog de tijd voor het verzamelen en samenstellen van een prachtige Noordzee-schelpencollectie. Eén van de huidige onbetwistbare attracties van het Bredense streekmuseum dat hij, als stichtend beheerder van "Ter Cuere", heeft helpen opbouwen.

Als liefhebber kunstschilder en schelpenverzamelaar kon hij ook niet anders dan beide liefdes combineren tot schelpencollages, waarmee hij op talrijke tentoonstellingen succes boekte.

Tot zijn gekende tekentechniek, het "pointilleren", is hij in feite gekomen uit louter documentaire noodzaak, bij het oprichten van "Ter Cuere" en het verschijnen van "Zoeklicht op Bredene". Zijn talrijke pointillés, zonder impressionistische of neo-impressionistische pretentie, hebben onschatbare plaatselijke documentaire waarde en getuigen van zijn oneindig geduld.

Posthuum werden 60 van zijn tekeningen gebundeld in een Ter Cuere Cahier (Nr. 2) onder de titel "Bredene getekend".

Uit het voorwoord van N. BELPAEME haalden we de gegevens voor bovenstaande tekst.

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - CXXIV - JULIEN VANHOUTTE

°Leffinge, 21 november 1900.

Gehuwd met Clementine KOTEN.

Was politieagent van beroep. Hij trad in dienst op 1 april 1924 en ging op rust in 1953.

Hij woonde Waterwerkstraat 5.

Eén groot thema in zijn werk : de ruines van het stadhuis op het Wapenplein in en na mei 1940.

Het Museum voor Schone Kunsten van Oostende bezit een drietal schilderijen met genoemde thematiek van hem.

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - CXXV - MONOGRAMMIST G VD S

Scheepsportrettist ca. 1865; hoogstwaarschijnlijk Oostendenaar of althans hier werkzaam.

Van hem zagen we in 1985 een scheepsportret van de "Egide" uit 1865, gemonogrammeerd G VD S (eertijds privéverzameling H. in Snellegem).

Norbert HOSTYN